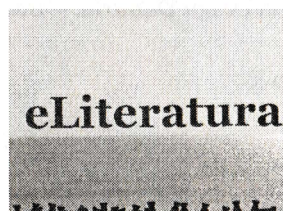

Victoria Dragu Dimitriu

**ODIHNEȘTE-TE UNDE
NOAPTEA TE-A PRINS**

Șapte povești cu femei

CUPRINS

7	BUTOIÉ
62	RĂSĂRIT PE DUNĂRE
117	NAȘTERE UȘOARĂ
164	OCHII, MÂNA ȘI LUMINA ZILEI
221	ROMAN DE VACANȚĂ
274	ODIHNEȘTE-TE UNDE NOAPTEA TE-A PRINS
336	BABA ȘI MITRALIERA

BUTOIÉ

Stătea ghemuită într-un colț al patului, spre perete. Stan și Bran dansaseră o vreme pe suprafața alburie a dulapului, apoi, prefăcuți în schelete vesele, îngrozitoare, în pete fosforescente, se scurseseră între perdea și cotlonul întunecos, unde era debaraua.

Hm!... Ceilalți dormeau. Trebuia să tacă și să rabde. Oribilul somn de după-masă! În fiecare zi, la fel.

Din colțul ei nu se mai vedea nimic. Oare nu luase ea drept coaste dezgolate vergile acelea de lumină aurie, lăsate de oblonul uitat cu lamelele rărite? Uitat? Nici vorbă! Mama trăgea bine jaluzelele, le verifica, se dădea un pas înapoi și aprecia cu un ochi expert etanșeitățile lor. Nu, nu, ea le închisese perfect, dar pe urmă, după ce mama ieșise și după ce Tia zăcuse în întuneric mult timp, poate chiar o zi întreagă, o noapte și încă o zi, privind petele roșii, galbene și violete de sub pleoape, fetița se dăduse jos din pat și, oprită în picioare acolo unde coborâse, așteptase puțin. Eva și Dinu dormeau de-a binelea. De data asta, dormeau adânc. Cu tălpile goale lipăind pe linoleum, Tia fugise la fereastră. Apucase de coarda aspră a oblonului și trăsese

ușor, ca să nu scârțâie. Jaluzelele negre, strânse ca niște pleoape de om supărat, se destinseseră un pic. În aerul odăii se tăiaseră atunci câteva felii piezișe de lumină, în care se vedea jucând praful. Contemplase o vreme firicelele acelea nenumărate, rotindu-se ca o mulțime de stele. Cum îi arătase tata, odată, pe cer, Calea-Laptelui. Dar stelele acelea, puzderie, stăteau cuminți la locul lor. În schimb, praful plutea, zbură, cădea, se ridica. O, Doamne! Dacă praful acela nimerea în nările ei, când ea trăgea aer în piept, oare ce se întâmpla cu bietele firicele?

Un zgomot ușor, în spatele ușii de la baie, o făcuse să tresară. Fugise neauzită, ca un fir de praful, înapoi în pat. Atunci apăruseră pe ușa dulapului, ca în fiecare după-amiază, Stan și Bran. Așa cum îi văzuse la Cinema Miorița. Doar că nu aveau pian. Se agitau pe tăcute și n-o mai făceau să râdă, deloc. Dar pentru că ea era o *Butoié*, încerca să-și facă singură curaj și să nu-și trezească frățiorii.

În baie se așternuse liniștea. Însemna că mama venise numai să-și schimbe halatul ei roșu, de lucru la bucătărie, și se dusesse iar la treburile ei, celelalte. Cu poeziile. Precis că nici Irina Delapria nu mai era prin casă, urcase la mansardă, în *camera ei de servitoare*. Adică, de fapt, camera de sus. Mama le interzisese să spună camera de servitoare. Irina Delapria nu era o servitoare, să fie clar, așa ceva nu există, nu mai există. Irina Delapria era o tovarășă bună, caldă și rotundă, venită anume din satul Pria, comuna Cizer, în costumul ei cu flori și cruciulițe, să-i ajute în gospodărie și să-i îngăduie astfel mamei să intre în câmpul

muncii, deși avea trei copii mici. Încă destul de mici, din fericire. Era foarte convenabil să fii mic. Tia se gândea cu groază, dar și cu mândrie, că va împlini cândva nouăsprezece ani. Vârsta asta o amețea și o umplea de oroare. Cum va arăta atunci? Va avea și ea un capot înflorat, larg și lung, ca mama, și va răspunde la telefoane care vor suna anume pentru ea? Asta era partea bună. Acum, pe Tia n-o căuta nimeni, niciodată, la telefon. Doar că mai sunt atâtea lucruri de făcut când ești mare! Lucruri pe care trebuie să le faci numai tu. Cum? De ce? De ce? Oftă. Întunericul era trandafiriu, și auriu, și chiar albastru, când strângea cu putere pleoapele. Domnea liniștea și numai când trecea tramvaiul pe bulevardul Republicii, blocul lor se clătina abia simțit, deși se aflau destul de departe de el. Tia se bucura că soarele de afară se strecura cum putea și în camera lor, anume pentru ea, pentru că numai ea nu dormea. Lucrurile care se petrec când tu nu ești treaz nu au absolut nicio importanță. Ca și cum nici nu s-ar întâmpla. Mult mai rău era când Tia nu putea să doarmă noaptea. Atunci, încerca să danseze. Se vedea în capotul transparent al mamei, ridica brațele și se rotea, în cercuri largi, cu ușurință, așa cum niciodată nu-i reușea în studioul de balet condus de Madame Sibylle. Dar nu apuca să se bucure mult, deodată, vârtejul dansului o smulgea și o ducea sus, sus, în aer, în noapte, și pe urmă o arunca într-o prăpastie neagră, îngrozitoare, fără sfârșit. Atunci, Tia se ridica din pat și fără o vorbă, fără un țipăt, fără un geamăt măcar, fugea în camera părinților, deschidea ușa cu zgomot, și se

arunca în patul lor, se strângea la pieptul mamei, pentru că tata dormea altfel, nu puteai să te ascunzi între brațele lui, dar mama avea brațele calde, moi, și se deschideau de la sine s-o strângă la piept. *Iar ai visat ceva, draga de tine, șoptea mama, iar Tia nu-i mai spunea că nu visase, se lăsa învăluită de respirația mamei și adormea într-o clipită, adânc, adânc și fără vise. Fără. Dimineța se trezea din nou în pătucul ei și nici nu se mai gândea la ce fusese noaptea.*

Deodată, în hol sună telefonul. Tia ciuli urechile, bucurată. Avea să audă pașii grăbiți ai mamei și vocea ei clară și autoritară, de mamă, interogând de la început: *Alo? Și putea apoi să asculte întreaga convorbire. Ca la Teatru la Microfon! Ea ghicea mereu cu cine vorbea mama, după o mulțime de semne. Întâi, după glas, care uneori era precipitat (cu străinii), alteori enervat (cu tanti Nuța), adeseori voios și alintat (când suna tata de la birou), sau blând, moale (când telefona Mámama, bunica, adică mama mamei).*

Îi plăcea să asculte și să ghicească și după ce anume spunea mama cu cine stă ea de vorbă. Dacă povestea ceva despre poeziile ei, putea fi Irinel Weigel, sau Stela Rădescu, sau Simona Fintescu, sau Cuța Barbu, sau Maria Pană, prietenele mamei. Dacă povestea despre ei, copiii, Eva, Tia și Dinu, despre vreo spusă de-a lor, sau despre vreo pozna, putea fi Bet, mătușa de argint, sora tatii.

Povestea totul mama! Era extraordinară! Și că Dinu pătase bunătate de față de masă de damasc, cu monogramă, cu cerneala aia ordinară, violetă, și că își rupsese în

genunchi ciorapii noi, și că Eva citea niște cărți pe care, de fapt, n-ar fi trebuit să le citească, luate de pe la mătușile celelalte, și că mâncase de una singură tot pachetul ei de ciocolată, primit de la Otti Moni, fără să le dea o bucăciță frățiorilor ei, deși ciocolată nu se prea găsea, și că Tia uita mereu, cu bună știință, să se spele pe mâini, să ude florile din ghivece și să facă ordine în cameră. Noroc că Bet de argint le lua întotdeauna, tuturor, apărarea, și asta se înțelegea foarte bine din ce îi răspundea mama: *Bine, dragă, dar tu le treci prea ușor cu vederea, nu ai răspunderea pe care o am eu, tu nu ai copii!*

Acum, însă, telefonul suna, suna și mama întârzia să răspundă. Dacă era în odăiță, cu hârțoagele ei, nici n-avea cum să audă soneria aceea leneșă, abia țârăită. De când spunea tata că ar trebui să pună un telefon și acolo, mai ales că mama stătea mult în odăiță, unde scria și broda și ciocănea la poeziile ei pentru copii, din *Arici Pogonici*. Dar se luau mereu cu altele și acum telefonul țârăia degeaba.

Aș putea să răspund eu, se gândi fetița, poate e ceva urgent, pentru tata! dar o mulțime de argumente o țintuiau în pătucul ei. În primul rând, la ora asta, ea ar fi trebuit să doarmă. Deci, să nici nu audă telefonul. Pe urmă, oricum, tata nu era acasă iar Eva cine știe în ce vis dulce se legăna, pentru că își mișca ușor buzele în somn, așa că n-ar fi putut s-o dea nici pe ea la telefon, dacă o suna cumva vreo colegă de la ea din clasă.

Pe Dinu și pe Tia nu-i căuta nimeni. Copiii din vecini îi strigau din curte sau de pe stradă. Asta era telefonul lor. Iar

mama, mă rog, mama nu aștepta probabil niciun telefon, altfel ar fi lăsat deschise ușile de la hol, de la sufragerie și de la oficiu, așa, ca să audă telefonul până la ea. Când lăsai ușile deschise, se auzea în toată casa.

Însă telefonul tăcuse. Tia se întoarse încetișor pe cealaltă parte. Deși auzea respirațiile liniștite, ușoare, ale fraților ei, se simțea atât de singură! Ocolită de somn, uitată, părăsită. Încercă să privească, forțându-și ochii, spre divanul Evei. Mare noroc avea Eva cu raftul care mărginea divanul! Mama pusese de-a lungul lui șervețele roz și verzi, rotunde, brodate cu flori și bordisite cu un fir alb de dantelă. Pe fiecare șervețel, ca pe o insulă, stătea, locuia, se plectisea câte un cățel de porțelan. Eva nu le dădea voie să-i atingă, nici ei, nici lui Dinu. Pentru că ei doi erau prea mici și ar fi putut să-i spargă. În privința asta, nesuferita avea dreptate. Niciunul dintre căței nu mai era întreg. Celui maro i se spărsese coada, celor doi, albi, li se ciobiseră urechile, iar celui cenușiu, laba din față. Dar ceilalți trei erau aproape întregi. Unuia îi lipsea un colț de fundă, ceea ce nici nu conta, iar altuia i se zgâriase puțin soclul. Ehei, cine mai știa oare care dintre ei doi era adevăratul vinovat? Tia uitase sincer dacă ea avea vreun amestec în toate astea. Când iei în mână un lucru pe care n-ai voie nici să-l atingi măcar, și lucrul acela nu numai că păstrează vreun semn, în așa fel încât Eva să-și dea imediat seama că ai umblat pe acolo, dar lucrul acela îți mai și scapă pe jos și se sparge, se face bucăți, ce să mai vorbim? Îți vine să-ți iei lumea în cap, să fugi în podul bunicii din strada General Cernat, să te

refugiezi sub cuvertura patului din dormitorul părinților, sau să te naști în altă familie, cum ar fi acasă la Bet de argint, că tot n-avea ea copii, și să stai acolo până când trece furtuna. Pe urmă, îți dorești din toate puterile să uiți prin ce ai trecut. Frica, rușinea... Mă rog... Adevărul era că Tia izbutea foarte bine să uite. Atât de bine, încât toți ceilalți se enervau cumplit. Și tata spunea că asta este o *șmecherie*. Suna foarte urât să-i spună astfel și, ca să nu o facă de râs, tata nici nu spunea tot cuvântul, spunea numai sfârșitul lui, *ie! Miroase a ie!* Așa se înțeleșeră ei mai demult. În felul acesta, numai ei, cei trei *Butoié*, înțelegeau despre ce este vorba. Și vinovatul își recunoștea mai ușor greșeala. Dar, în privința cățelilor, Tia chiar nu-și putea aminti nimic. Și nici Dinu n-o ajuta!

Acum, telefonul suna iar. Suna altfel ca de obicei, mai lung, răgușit, cum face când anunță un apel din provincie. Poate că era ceva important și atunci mama nu s-ar fi supărat că răspunde Tia, dimpotrivă, ar fi lăudat-o chiar.

Tia șovăi însă, și telefonul amuți.

Tavanul arăta exact ca suprafața cremei de zahăr ars. Dulce. Întotdeauna, la bunica mirosea a ceva dulce și vanilat. A lichior de ouă, bunăoară. Ea, Tia, nu avea voie să-l guste, după cum nu-i dădeau nici cafea neagră. Dar uneori putea totuși să-și vâre vârful limbii în păhărelul de cristal fumuriu, în șase muchii, sau în farfurioara ceșcuței cu prințese japoneze, când se vărsa un pic cafeaua. Casa bunicii era plină de oglinzi, de mobile vechi, cu fețe lustruite de marmură pestriță, cu un fel de cortine ca de teatru la

ferestre, draperii de catifea, groase și cenușii, sau verzi. Sub pervaz era mașina de cusut Singer și Tiei îi plăcea să se ghemuiască acolo, pe pedala ei lată, din fier dantelat, ascunsă de cuvertura care ferea mașina de praf, și să-l audă pe Dinu cum o căuta prin toată casa bunicilor. Și mai erau la Mámama niște covoare, groase și grele, negre, cu trandafiri roșii, uriași, cocoțate până-n tavan, prinse cu niște inele de aur, și coborâte de acolo în falduri, să acopere un divan lătăreț. Iar în față, în camera de la stradă, era atelierul de gravură al bunicului, încăpere foarte rece, în ciuda sobei mici, care dogorea cu toți solzii ei verzi, de faianță.

Cel mai mult, Tiei îi plăcea în bucătărie, unde se pregăteau toate minunile, de la cele mai dulci, la cele mai acre, iar niște doamne brodate pe pereți, ținând degețelul arătător ridicat, îi dădeau bunicii sfaturi, în românește și în nemțește. Cu ață albastră, scria: *Liebe Hausfrau...* și încă ceva, nu știa ce. Tia descifrase în întregime numai unul, scris cu ață roșie: *O femeie cuminte umple casa cu puțin*. Dar nu înțelegea nimic din vorbele astea.

Oricum, bunica nu obișnuia să telefoneze în orele după-amiezii. Se odihnea și ea, după grijile dimineții. Oare cum arăta în clipele astea casa bunicii? Soarele nu ajunge niciodată până în sufragerie, acolo arde mereu un bec. Lumina lui e absorbită toată de covorul cel negru. E un colțșor foarte reușit, nicăieri n-a mai văzut Tia ceva atât de frumos și de calm. De obicei, acolo e întuneric, locușorul împraștie mirosuri, nu culori. Miroase a naftalină, a levănțică și a scrobeală. Dar cel mai tare miroase a lichior de ouă

și a chec de cacao. Sau a șarlotă. Bunica servește șarlota într-o formă ovală de porțelan bleu. Farfuriile sunt albe, cu o ramă lată, bleu. Porțiile de șarlotă se clatină ușor, sub moțul de frișcă. Vai, vai! Tiei i se cam făcuse foame. Când se vor trezi oficial, mama o să-i cheme la o gustare. Biscuiți cu rahat, sau o cană cu lapte. Sau iaurt cu pâine. Oare cât mai trebuia să aștepte?

Telefonul sună din nou, insistent, parcă enervat și el de situație, și Tia se pomeni deodată în hol, cu palma pe receptorul care vibra. Elanul venise parcă din afara ei, mai rapid decât orice reflecție. Reflex mai rapid decât orice reflecție!

– Alo, făcu Tia, în șoaptă, ca să nu-și trezească frații, deși glasul ei era mult mai slab decât soneria telefonului.

În pâlnie năvăli glasul covârșitor al tatii.

– Alo! Cine e acolo? Tia, tu ești? Unde-i mama? Cheam-o, te rog, la telefon!

– Da' tu când vii acasă? vru să știe Tia, tânguindu-se dulce.

– Mai întârzii, fetiță, dă-mi-o repede pe mama!

Asta era mai greu. Mama trebuia descoperită în tainicele cotloane ale casei de după-amiază, din orele somnului obligatoriu. Casa aceea îi era aproape străină Tiei. Lăsă receptorul pe birou, mângâie în trecăt furnirul fumuriu și o porni spre oficiu. Prin glasvandrurile aflate de-o parte și de alta a holului, văzuse că mama nu era în casă. Aproape că nu recunosc bucatăria atât de bine știută, soarele altfel bătea în ferestre, era prea multă lumină, o lumină